

Elhunyt Arendás György

Fájdalommal közöljük, hogy Arendás György elvtárs, az MSZMP Szeged városi bizottságának és több más politikai, társadalmi, gazdasági szervezetnek tagja, illetve vezető tisztviselője, termelőszövetkezeti elnök hosszú, súlyos betegség után 56 éves korában elhunyt.

Arendás György 1925. április 12-én Tápén született, tizenkét gyermekes parasztcsaládból. Huszonkilenc évesen elvált, 1952 februárjában, a felszabaduláskor jutott földjükhöz belépett a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetbe, ahol még abban az esztendőben elnökké választották. Párttagságának kelte 1953. Négy év kivételével 1954-től tagja volt az MSZMP Szeged városi bizottságának, 1962-től 1975-ig pedig a végrehajtó bizottságnak is. 1975-től 1980-ig az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő Szövetkezeti Politikai Munkaközösség tagjaként is tevékenykedett; 1972 óta tagja volt a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának; a Csongrád megyei pártbizottság mellett működő gazdasági és szövetkezetpolitikai bizottságnak; elnöke a Csongrád megyei Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége ellenőrző bizottságának; elnöke a Csongrád megyei Városellátó Közös Vállalatnak. Mint kommunista vezető kötelességének tar-

totta, hogy állandóan képezze magát. Rengeteg elfoglaltsága, nagy felelősséggel járó munkái mellett végezte el a mezőgazdasági technikumot, a termelőszövetkezeti elnökképző stúdiumot, és szerzett pártfőiskolai oklevelet.

Olyan kommunistát vettünk el Arendás György elvtárral, akiben az osztályhűség, a szakmai tudás, a jó vezetői készség kifogástalan emberi magatartással párosult. Szerénysége, közvetlen modora, igazságos döntései, a fiatalok nevelésében tanúsított türelme, a térszervezők iránti segítőkészsége, a diplomás szakemberek példamutató magatartása és biztatása révén az egész városban, sőt országwide ismertté lett a neve. A szövetkezeti tagság ragaszkodását és szeretetét pedig mi sem bizonyítja jobban, hogy újra és újra őt választották elnökké. Fáradságtalan munkásságát jól kifejezi, hogy már 1960-ban kitüntették a Szocialista Munkáért Érdeméremmel; 1970-ben megkapta a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmét, birtokosa a Munka Érdemrend ezüst fokozatának, és kétszer érdemelte ki a Munka Érdemrend arany fokozatát.

Temetése április 24-én, pénteken 14 órakor lesz a szegedi Belvárosi temetőben.

Az MSZMP Szeged városi bizottsága

Sok ezer vendég

Idegenforgalmi és utazási irodáink valóságos nagyüzem bonyolítanak le ezekben a napokban. Az IBUSZ közreműködésével ugyanis mintegy 4 ezer, a COOPTOURIST szervezésében csaknem 1500, és a Budapest TOURIST vendégeként 750 külföldi töltötte nálunk a húsvéti ünnepeket. Főként Ausztriából, az NSZK-ból, Svájcban, a Szovjetunióból és Romániából érkeztek vendégek a fővárosba és az ország más idegenforgalmi központjaiba. A belföldi turizmus sem maradt ki a húsvéti programból. Egyebek között a COOPTOURIST több mint 600 hazai turistának, a Budapest TOURIST pedig csaknem 200 hazánkfiának szervezett több napos körutazást.

Alkotó gyerekek

A Hazafias Népfőnt újszegedi bizottságai és a November 7. Művelődési Ház második alkalommal rendezte meg az újszegedi iskolák gyermekrajz-kiállítását és gyermekszínjátzó-találkozóját. A gyermekrajz-kiállítás ma, szerdán délután 4 órakor Lázár Pál városi szakfelügyelő nyitja meg, a résztvevő intézmények: a Mező Imre, a Móricz Zsigmond, a Rózsa Ferenc és az Odessa II. számú iskola. A felkészítő rajztanárok: Harmath Klára, Kovács Géza, Kelemen Márta, Nagy Zoltánné és Sütők Jánosné. Az újszegedi iskolák tanulóinak rajzkiállítását május 4-ig tekinthető meg.

A gyermekszínjátzó-találkozó szintén ma, szerdán délután fél 5-kor kezdődik. A Gagarin általános iskola Házasodik a legény címmel Arany László nyomán írt mesejátékot ad elő, Szabóné Kátay Kornélia rendezésében. Ezután a Mező Imre Általános Iskola Illyés Gyula Tüvétezők című darabját mutatja be, rendezte: dr. Gróf Béláné. Holnap, április 23-án Juhász Pálné rendezésében a Rózsa Ferenc Általános Iskola színjátzója a Csiribiri komédiákat adják elő, utána pedig a Rézeges király szolgája című mesejátékot mutatja be Kiss Ernő rendezésében a Petőfi Sándor Általános Iskola Szivárvány színpada.

Néptánc-és játékverseny

Hangos kulturális esemény színhelye volt az elmúlt héten az Úttörő Szövetség makói székháza. A Csongrád megye járásaiban korábban lezajlott néptánc-és játékversenyen részt vett csoportok legjobbjai találkoztak most. A megyei bemutatón nem kevesebb, mint 12 helység 21 műsor-száma szerepelt. A csoportok száma és a bemutatók akár önmaguk helyett is beszélhetnének, amelyek jelzik, hogy megérik valamennyi helységében — iskoláiban, kultúrközpontjaiban és -házakban, egy-egy kulturális szakkörökben — igen komoly munkát végeznek.

A makói bemutatón szintén az egész ország tánc-és játékgyőzteséből kapunk — magas fokon — felkészült, amely műveket neves szakemberek írtak. Ezek mellett a szabad mozgást, saját variálású táncokat is ott láthattuk, csakúgy, mint a feledésből visszamentett gyermekjátékok, mondókák, kurjantások, stb. sorát.

A járási versenyek erős nyerteseket küldtek a makói „szoritóba”. Elsősorban az

Harcsabajszerű rozmár — rókaszőrű Belmondó

Amikor 1974. augusztus 18-án a telexgépek lekopogták a szomorú hírt — 53 éves korában, hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt Rábai Miklós koreográfus, Kossuth-díjas érdemes művész, a Magyar Táncművészek Szövetségének elnöke — a Magyar Állami Népi Együttes tagjai a szegedi szabadtéri deszkáin könnyes szemmel táncolták utolsó nagyszabású művét, az ide komponált Táncra, muzsikára című összeállítást, melyben tiszaházi és galgamenti táncokat, csángó szerelmes dalokat, derecskei verbunkot, a tolnai székelek táncait, hegyközi lakodalmi képeket, jász verbunkot, tolnai csárdást, széki lépéseket, kunsági betyárdalokat szintetizált egyetlen gondolat köré a sorrendben nyolcadik szegedi premierre.

Mert a Rábai Miklós vezette Állami Népi Együttes tevékenysége és a szegedi szabadtéri játékok programja hűsz esztendő alatt egygyűl forrott. Nem véletlenül nyilatkozta dr. Orbán László, akkori kulturális miniszter a Táncra, muzsikára szünetében a Délmagyarországnak: „Csak gratulálhatok a társulat valamennyi tagjának, a művészeti vezetőnek, alkotóknak, táncosoknak, zenészeknek, kórusnak — és külön is Rábai Miklósnak.” Aki akkor, sajnos, már kórházban fekvő beteg volt, de akivel az együttes vezetői naponta tartották a kapcsolatot, hisz ő is nagy vára-közösséggel tekintett a 126 tagú stáb Dóm téri új premierje elé.

Az egykori békéscsabai biológia-kémia szakos gimnáziumi tanár hamar megtalálta azt a sors-feladatot és kifejezőmódot, — a magyar néptánc fölterképezését és újratemetését —, mely megalapozta az általa létrehozott Állami Népi Együttes Tokiótól Rióig terjedő siker-reinek sorát, s melyben oroszánrészre volt a szegedi dóm-színpadnak, ahol 1959 óta olyan produkciókat mutattak be, mint a Magyar rapszódia, az Ecséri lakodalmat, a Kisbojtárt, a Jelles napokat és a Táncra, muzsikára című összeállítást.

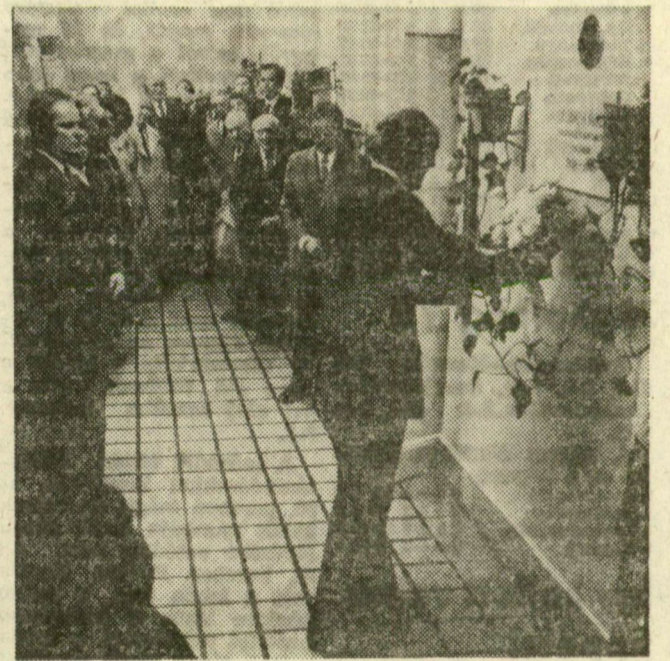
Hihetetlen, még csak 60 éves lenne, ha élne. S harmincsztendő az általa

létrehozott Magyar Állami Népi Együttes. Rábai 53 éves korában meghalt, de munkássága, iskolateremtő ars poeticája még évtizedekre meghatározza a magyar néptáncművészet karakterét. A Magyar Televízió In memoriam Rábai Miklós címmel az elmúlt héten öt este hét művét mutatta be, majd hétfőn egy riportásban idézte a kiváló koreográfus és nagyszerű ember munkásságát, arcvonásait. Munkatársai, tanítványai, pályatársai emlékeztek a 60 éve született művészre, aki Bartók és Kodály mellett megteremtette a magyar táncfolklór színpadi adaptálásának korszerű modelljét. Úgy, hogy hű maradt a népmozgáskincséhez, megőrizte a tánc örömet és alkalmas-sá tette gondolatának korszerű közlésére is. Olyan kiválóságok idézték portréját többek között, mint Bán Róbert filmrendező, Benedek Árpád színházi rendező, Katona György, a Magyar Állami Népi Együttes igazgatóhelyettese, Szabó Iván szobrászművész, dr. Ujjalussy József zenetörténész, a Magyar Zeneművészeti Főiskola rektora és mások. Megtudtuk, hogy Micu báncsinak szólították, és hogy leveleinek aláírásaként egy harcsabajszerű rozmar kanyarított. Művészete mégis azokban a tánckompozíciókban él tovább, amelyek immár kitörölhetetlen részei a magyar kultúrának, mint például a Derecskei verbunk, az Este a fonóban, a Karikázó, a Békési esték, s mindegyik az elsősorban az Ecséri lakodalmat.

Az emlékező sorozat azt is bizonyította, hogy a néptáncnak nemcsak helye, de feladata és felelőssége is van a képernyőn. Eppen most folyik polémia a Röpülj páva kapcsán a népművészetekhez való kötődéséről. Rábai Miklós örökségében is voksol hagyományaink örzése és ápolása mellett.

Az emlékező sorozat azt is bizonyította, hogy a néptáncnak nemcsak helye, de feladata és felelőssége is van a képernyőn. Eppen most folyik polémia a Röpülj páva kapcsán a népművészetekhez való kötődéséről.

Jancsó-émlékünnepség az orvosegyetemen

A Szegedi Orvostudományi Egyetem világhírű Kossuth-díjas professzorának, Jancsó Miklós akadémikusnak emlékére 15 évvel ezelőtt, halálakor alapított emlékérmét és diszdiplomát a SZOTE tanácsa. Azóta minden évben koszorút helyeznek el emléktáblájánál, a Gyógyszertani Intézet folyosóján, és a kitüntetett emlékezőadást tart.

Tegnap, kedden délután dr. Csernay László egyetemi tanár, a SZOTE tudományos bizottságának elnöke idézte a kiváló tudós és nagyszerű oktató alakját, majd elhelyezte az egyetem tanácsa, oktatógárdája és a tanítványok nevében az emlékezés koszorúját.

A Jancsó Miklós-émlékünnepségre a SZOTE oktatási épületének tantermében került sor. Az idei kitüntetett, dr. Obál Ferenc egyetemi tanár, a SZOTE Élettani Intézetének igazgatója Homeosztatikus magatartási és vegetatív funkciók szabályozása címmel tartotta meg előadását, majd átvette a Jancsó Miklós-émlékérmét dr. Petri Gábor akadémikustól, a SZOTE rektorától.

Jancsó Miklós halálának 15. évfordulója alkalmából a tanítványok megkoszorúzták az orvosprofesszor Belvárosi temetőben levő sírját. Képünkön: emlékezők Jancsó Miklós bronz domborművével.

seinkről. Rábai Miklós örökségében is voksol hagyományaink örzése és ápolása mellett.

Vuk, a róka-kölyök — avagy hogy hívják a kis róka-kát? — apróka — nemcsak a képernyő előtt ülő gyerekeket babonázta meg, de úgy tűnik, nem hagyta hidegen a reklám szakembereit sem. Már a második résszel egy időben hirdették a Centrum áruházak, hogy a BUDA-PRINT piacra dobta az aranyos kis róka alakjával ékített gyermek ágynemű-garnitúráját, amelyet 179 forintért a szegedi Centrumban is megvásárolhat minden ravasz anyuka meg apuka.

Persze nem véletlen, hogy Vuk csatát nyert. Fekete István népszerű regénye úgy idézi az állatok világát, hogy közben rólunk, emberek rólunk mesél, tanulságos történeteket. Így aztán csoda-e, ha magunkra ismerünk alakjaiban? Dargai Attila, oly sok nagyszerű magyar rajzfilm tervező-rendezője most is nagyszerű érzékkel talált rá Fekete István állatregényére, a rajzfilm nyújtotta lehetőségekre, a figurák karakterére. És a címszereplő kiváló színkronhangja, Pogány Judit szeretetreméltóvá varázsolta a ravasz csinytevőt. A négyszer húsz perces rajzfilm-sorozathoz mintegy százezer rajzot készítettek a Pannonia Filmstúdióban. Nem kizárólag azért, hogy rókapártiak legyünk, hanem azért, hogy a rajzfilmen meglevő izgalmas történetben magunkra ismerhessünk, egy más nézőpontból is megfigyelhessük környezetünket.

Nem tartanám véletlennek, ha Vuknak, „az állatvilág Belmondójának” alakjával nemsokára trikókon, kifestő könyvekben, strand-sapkákon, iskolatáskákon... találkozunk.

T. L.

Húsvéti néprajz

Gyanakszom: ha afféle tévériporteri módszerrel az utcai járőröket sorra kérdeznénk, ugyan mit tudnak a locsolkodás, a hímés, a piros vagy éppen a sonkával járó főtt tojás, esetleg a húsvéti nyuszi vagy bárány szokás-jelképek eredetéről, vajmi kevés helyes választ kapnánk. Mostanra mintha minden ünnep túlnőtt önmagán, a hétvégi ház építési tevékenységai kiszorították régi ünnepeink ősi, népi kereteinek belső tartalmát, sőt többnyire — még ismeretét is.

Hihetünk: a húsvét, a kárácsonnyal együtt, vallási jellegű ünnep, és kész. Pedig a vallási momentumokon túl olyan értékeket őriznek ünnepi hagyományaink, hogy igazából csak sajnálni lehet, milyen kevesen tudják, hogy például miért is hímés a tojás, vagy miért locsolkodnak a férfiak húsvét hétfőjén. A magyar nép múltjának ismerete nélkül nem lehet teljes mai magyarságunk E kötelező feladat elvégzésében hivatott elsőrendű segítőknek a néprajz tudomány.

Van a rádióknak egy régi-régi sorozata, Kis magyar néprajz a címe, Kósa László szerkeszti. (Az előadások anyaga összegyűjtve tavaly kötetben is megjelent.) Húsvét másnapján a Petőfi-ádon e műsorban a lehető legstílusosabban a hímés tojások néprajzi vonatkozásairól.

eredetéről tartott előadást Kiss Mária. Hallhattunk a régi, liturgikus elemekről, s arról is, hogy ma már ezek szinte teljesen háttérbe szorultak. Viszont egy-egy tájegység jellegzetes motívum-kincsének darabjai éppúgy megtalálhatók ezen vagy azon a hímés tojáson, miként a régi húsvéti népszokások is — némileg átalakulva, megváltozva — tovább élnek jónéhány vidéken. A Kis magyar néprajz húsvéti előadása hallatán külön öröm volt, hogy többször is megemlítette az előadó Bálint Sándornak, a tavaly elhunyt nagy szegedi néprajztudósok nevét — a szakrális néprajz Európa-hírű alakjától elválaszthatatlanul mindaz, ami népünk hagyományvilágával, életével kapcsolatos.

Feltehetően a rádiós néprajzi sorozat ma fontosabb, mint látszik. Olyan frappáns, érdekes és — végső értelemben — a hazaszeretet ügyét szolgáló adalékokkal járul hozzá a nemzeti önismeretünkhöz, amelyek nélkülözhetetlenebbek mint valaha. S ha vesszük, hogy mindezt a sajna néprajzi ügyekben túlzottan tájékozatlan utcai járőrök rohanó éjtmondójához maximálisan alkalmazkodva teszi, csak a legnagyobb elismeréssel adózhatunk a sorozatnak.

A Kis magyar néprajz egy-egy adásának műsorideje ugyanis — mindössze öt perc.

D. L.

Szegedi diáksikerek

A szegedi Élelmiszeripari Főiskola hallgatói közül a XV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia műszaki szekciójában Nagy Ferenc, a mezőgazdasági és élelmiszeripari szekcióban közös dolgozatával Horváth László, Háklár Judit és Bakó Ágnes, a kémia szekció-

ban Tóth Mária és Szántó Judit nívódíjat kapott. NDK-beli tanulmányútján vehet részt elismerésül Rodek Mária és Szécsi Lászlóné, külön dicséretben részesült Bagó László, Pócza Ildikó, Tóth Mária és Vámosi Zoltán.